

INTRODUCCIÓ

ELS ULLS DE LA PELL

El projecte sorgeix de la voluntat de **treballar un programa que pugui donar lloc a l'estudi de la relació de l'arquitectura amb tots i cadascun dels sentits que participen en la percepció de l'entorn de l'ésser humà**. D'entre els altres programes considerats, l'Escola per a Cecs es presenta com un exemple força paradigmàtic per a tal proposta, ja que suposa eliminar la vista, entesa com a sentit principal i a la vegada oclusiu de la resta, en el perfil perceptiu de l'usuari del projecte, forçant així l'atenció del projectista en la resta de sentits en **recerca de recursos arquitectònics aplicables a tota la arquitectura**.

L'ESCOLA PER A DISMINUÏTS VISUALS - "APRENDRE A SER CEC"

El programa consisteix en un Centre Especial de Recursos Educatius per a persones amb disminució visual i completament cegues. Aquests edificis serveixen com a **centres de reforç al sistema educatiu** comú i convencional al país i ofereixen l'ensenyament addicional necessari per a fer front a les mancances perceptives d'aquest col·lectiu, és a dir "aprendre a ser cec"

EMPLAÇAMENT I PLANTEJAMENT FORMAL

TROBAR UN LLOC

S'escull com a ubicació la ciutat de Hèlsinki, Finlàndia. S'estableixen dues premisses a l'hora de trobar un solar adequat:

- Bona accessibilitat**
- Poder gaudir d'un espai natural**

PARC DE TOUKOLA I EL BARRI D'ARABIANRANTA

L'emplaçament escollit es presenta com un buit força interessant i suggerent en el nou creixement que s'està portant portant a terme en la zona de Toukola/Arabianranta, proper al perímetre de la massa construïda consolidada de la ciutat de Hèlsinki.

El barri fou originalment durant els anys 40 la colònia adjunta a la fàbrica de ceràmica d'Arabia, actualment reformada com a Escola de Belles Arts i Arts Aplicades TAIK. Creixé al llarg de la carretera que unia Vanhaakaupunki (La ciutat antiga) i el barri de Kallio, actualment anomenada Avinguda Hämeentie. Aquesta és avui dia una de les dues arteries principals de la ciutat de Hèlsinki.

El nou planejament pretén consolidar el límit entre el barri i la línia marítima amb un gran parc costaner i una nova franja construïda de caràcter residencial, que s'aprofita i mescla amb el gran parc, creant així una nova franja construïda paral·lela i adjacent a les antigues construccions de la banda de sud de Hämeentie.

Destaca en l'edificació preexistent varis **equipaments públics urbans**, a més dels nous equipaments propis i necessaris per al nou barri, el que reforça l'emplaçament del projecte en el lloc escollit.

ESTIRAR EL PAISATGE

D'aquesta manera, el projecte se situa en una parcel·la que ofereix una situació singular i força suggerent: -destaca sobre el seu entorn per ser un **buidat no projectat** dins la massa arquitectònica de grans peces adjacent a Hämeentie.

-coincideix amb el buidat i eixamplament del **Parc de Toukola**, on hi ha **la nova escola i una àrea esportiva**, connectant així el buidat d'aquest nou parc amb els espais naturals adjacents a l'altra banda del carrer Hämeentie.

El projecte planteja aleshores:

-**aprofitar-se d'aquest nou parc** per a fer-se'n seu una part, estirant-el per damunt de la nova edificació fins al carrer Hämeentie, per a situar-hi l'accés, buscant la bona accessibilitat.

-**mantenir el buidat** en la massa construïda que sorgeix improvisadament i de manera transversal a les franges longitudinals que es conformen en la forma urbana de la zona.

EL PATI COM A AULA EXTERIOR

El projecte **estira el paisatge endins** per a fer-se'l propi de la mateixa manera que els nous edificis adjacents al parc.

Així, es planteja un **gran pati central que serveixi a l'escola i que porti cap a l'interior de l'edifici l'espai verd exterior**.

Es considera doncs que l'espai exterior i el coneixement del medi forma part del programa d'una escola i l'enriqueix. D'aquesta manera el projecte genera diferents mòduls d'aules al llarg del passadís col·locades al voltant d'un petit pati, obrint-se totes aquestes aules cap al pati i aprofitant-se'n com a extensió de l'espai interior, sent la transició amb el gran pati central.

I és d'afegir que aquesta voluntat de relació amb l'exterior ja és palesa en la cultura fina, en unes terres on la natura pren tant de poder i esplendorositat durant les diverses estacions de l'any. Inclús durant els llargs i nevats hiverns, la relació dels espais amb l'exterior segueix prenent part de la quotidianitat.

LA CANTONADA

L'accés però, es produeix per la part posterior, en una cantonada del carrer Hämeentie, un **punt singular en el recorregut urbà**, al costat d'una parada de tramvia i de fàcil accés rodat.

L'EMBOLCALL - UN DIBUIX A LA NEU

L'edifici consistirà doncs en una **gran coberta** que es va plegant mentre embolcalla al pati i cobreix tot resseguint els recorreguts i els espais generats en l'interior. Crea una **cloaca dura que protegeix uns espais delicats**, que necessiten de la seva pròpia entitat i **silenci**.

D'altra banda, es pretén que aquesta gran coberta estableixi una relació formal de **mimesi amb el paisatge**, amb el terreny, que en sorgeixi a la vegada que el generi. Aquesta relació s'enforteix als mesos d'hivern, sent l'època de més llarga durada a Finlàndia, quan **tot queda sota la neu**, que unifica i relliga tots els espais i les formes de la ciutat, creant un paisatge completament diferent al presenciabile en mesos d'estiu, unificant-el.

UN EDIFICI QUE ES TOCA I S'ESCOLTA

Un dels punts més importants a l'hora d'estudiar l'àmbit de la percepció d'una persona cega és tenir en compte que generalment el disminuït visual tendeix a utilitzar **vàries percepcions simultànies per tal d'entendre un espai i/o orientar-s'hi**.

Per tant, l'espai projectat proposarà sempre vàries explicacions, pistes als diferents sentits.

Els recursos més àmpliament usats per aquest tipus d'usuari són:

-l'**oïda** o sentit auditiu

-el **tacte**, tant amb les pròpies mans com amb el bastó, o sentit hàptic

També ajuden i matisen:

-la percepció de la **temperatura** en la pell

-l'**olfacte**

Cal remarcar també a l'hora d'entendre el seu sistema d'orientació i de reconeixement de l'espai, la **importància de la memorització dels espais i dels recorreguts**.

Així, **l'edifici vol generar una relació molt estreta amb el moviment** i l'ús de l'espai per part de l'usuari, **un edifici que sigui tou**, que s'amotlli. Es proposa un **recorregut al voltant del pati**, permetent així que la majoria de les aules tingui relació amb l'exterior, gaudint del seu propi pati i d'un espai comú que els uneix.

CODI I DIDÀCTICA DE L'ESPAI - EL PASSADÍS COM A AULA

S'entén com a un dels trets més importants de la funció d'aquest centre, l'aprenentatge de l'espai i l'exercici i desenvolupament dels sentits, a banda del reforç que s'hi dóna a l'ensenyament adquirit als centres educatius convencionals.

I doncs el projecte proposa usar els espais comuns i de passadís com a "aula", oferint un codi basat en l'ús múltiple i simultani dels diferents sentits permetent a la vegada:

- orientar-se en l'espai de l'escola i guiar-se fins al punt desitjat,
- entrenar i desenvolupar la percepció, oferint l'espai complexitat en el seu desenvolupament formal.

S'organitza el recorregut en una cadena de vestíbuls que aglutinen els accessos a les aules i connecten el passadís amb els patis, que a la vegada continuen el seu camí cap al gran pati central. Aquests espais també volen fer-se servits com a espai de relació com a un "pati" a l'interior, molt útil en mesos freds.

MURS QUE ES TOQUEN I SOSTRES QUE S'ESCOLTEN

Així és com **es singularitzen els elements constructius i arquitectònics del projecte**, separant de manera clara el que són:

- murs i terres,**
- sostre.**

Els murs es projecten per a ser tocats i acompanyen al moviment. Treballen amb el sentit del tacte. Els materials són càlids, tots derivats de la fusta. A més en algunes d'aquestes parets s'hi podrà penjar material escolar, tàctil, afegint-se així a la idea d'espai comú com a aula, de l'ús del passadís com a espai de relació i activitat, no només de circulació.

De la mateixa manera els paviments també són per ser tocats, però amb el bastó. Seran de formigó polit, ratllats per les juntes de retracció, modulant-se d'acord al moviment del recorregut.

El sostre en canvi, treballarà amb l'acústica, amb el sentit de l'oïda, creixent o aixafant l'espai per tal de crear diferències clares i mostrar sempre la direcció cap a l'exterior, cap al pati. Simultàniament, el sostre permet l'entrada del sol a l'edifici, volent portar la calor del raig cap a l'espai interior, per explicar també cap a on es troba l'exterior. Sempre treballant en la simultaneïtat d'estímuls a l'individu, enriquint la seva percepció alhora que desenvolupant-la.